

der en vis tilbageholdenhed med at søge at ændre menneskerettighedskonventionen.

Sideløbende med de her beskrevne processer bestræber Domstolen sig på at udvikle og effektivisere sine arbejdsmetoder med de midler, den har til rådighed. Den søger bl.a. at koncentrere sin indsats om vigtige og velbegrundede klager. Videre arbejdes der på at udvikle en såkaldt »pilot-dom« procedure, hvor en sag, der anses som repræsentativ for andre lignede sager, behandles først, medens de tilsvarende sager udsættes. Resultatet i sagen vil kunne tjene som vejledning for parterne i de ventende sager, der må forventes at kunne behandles relativt hurtigt af Domstolen, hvis de ikke løses ved et frivilligt forlig. Påvises der systematiske eller strukturelle problemer i pilot-sagen, vil dette sædvanligvis i opfølgingsprocessen medføre krav om tiltag, som også vil have betydning i forhold til de ventende sager.

For så vidt angår Danmark blev der i 2007 afsagt 2 domme (1 frifindelse og 1 afvisning). Der blev indgået et frivilligt forlig i en sag om længden af retssager.

I 2007 blev 45 sager vedrørende Danmark alokeret til retlig behandling i Domstolen, 7 sager blev »kommunikeret« til Regeringen med anmodning om bemærkninger, 1 sag blev erklæret »admissible«, og 72 sager mod Danmark blev afvist.

I forhold til de fleste andre sammenlignelige lande anlægges der fortsat ganske få klagesager mod Danmark ved Menneskerettighedsdomstolen, og antallet af domfældelser er også relativt beskedent.

Som nævnt er der også i budgetterne for både 2007 og 2008 givet ekstra midler til Menneskerettighedsdomstolen. En yderligere forøgelse af bevillingerne de kommende år vil i nogen udstrækning afhænge af perspektiverne for opfølgning på Vismandsgruppens rapport. Under alle omstændigheder vil regeringen fortsat give meget høj prioritet til ressourcerne til Menneskerettighedsdomstolen i forbindelse med forhandlingerne om Europarådets program og budget, mens andre lande finder, at øgede ressourcer til Domstolen udelukkende skal findes ved besparelser andetsteds i budgettet.

Ministerkomitéen kontrollerer i henhold til art. 46, stk. 2 medlemslandenes opfyldelse af domme ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Landene er ikke alene forpligtede til konkret at eksekvere dommene, herunder betale erstatning og andre tiltag i forhold til den

krænkede part i henhold til dommene, men skal også tage initiativer med henblik på at undgå tilsvarende krænkelser i fremtiden. Dette er et vigtigt instrument til nedbringelse af antallet af sager ved Menneskerettighedsdomstolen.

Der er – på forslag af de nordiske lande – i 2007 på Europarådets hjemmeside oprettet en database med oplysninger om medlemslandenes opfyldelse af de konkrete sager. Der blev videre i 2007 vedtaget en anbefaling til medlemslandene om mere effektivt at sikre opfyldelse af Domstolens afgørelser. Den samlede proces giver alle medlemslande – både nye og gamle medlemmer – en stærk tilskyndelse til implementering af Domstolens afgørelser og udvikling af retssystemerne.

4. DEN ØVRIGE OVERVÅGNINGS-VIRKSOMHED

En række af de overvågningsmekanismer, der på afgrænsede områder supplerer Menneskerettighedskonventionen, er ligeledes baseret i konventionstekster. Det gælder Komitéen for Forebyggelse af Tortur, CPT, og de organer, der følger beskyttelsen af nationale mindretal og af mindretalenes sprog. Andre er resultater af beslutninger på Europarådets topmøder eller ministerkonferencer, som f.eks. Menneskerettighedskommissæren og samarbejdet om bekæmpelse af racisme og fremmedhad gennem Den Europæiske Kommission mod Racisme og Intolerance (ECRI). Atter andre er led i det løbende arbejde, der udføres af Europarådets hovedorganer Ministerkomitéen, Den Parlamentariske Forsamling og Kongressen af Lokale og Regionale Myndigheder. Fælles for disse og øvrige overvågningsmekanismer er, at de bygger på en dialog med medlemsstaterne med sigte på en højere grad af efterlevelse af de forpligtelser, som medlemskabet bygger på.

Komitéen for Forebyggelse af Tortur (CPT)

CPT gennemfører periodiske, anmeldte besøg i medlemsstaterne samt uanmeldte besøg, hvor der er konkret mistanke om kritisable forhold. Målet er at forebygge brud på Menneskerettighedskonventionens art. 3, der forbyder tortur, umenneskelig og nedværdigende behandling eller afstraffelse. Komitéen besøger bl.a. fængsler, psykiatriske institutioner samt nu også modtagelsescentre for immigranter og asylansøgere, hvor disse er frataget deres bevægelsesfrihed. I